

Veileder for overgang fra barnefotball til ungdomsfotball i Høvik IF

Bakgrunn

Høvik IF rekrutterer medlemmer fra Høvik Verk skole, Høvik skole og Blommenholm skole. Skoletilhørigheten danner grunnlaget for Høvik IFs lagstrukturer i barnefotballen med foreldredrevne skolelag som hovedarena, og med HSU (Høvik Spiller Utvikling/akademi) som et tilleggstilbud. Siste året på barneskolen skjer overgangen fra barnefotball til ungdomsfotball slik dette er definert av Norges Fotball Forbund (NFF), og denne overgangen innebærer endringer for barna både på fotballarenaen og ikke minst på andre måter.

Erfaringsmessig ser vi at overgangen fra barne- til ungdomsfotball innebærer mange endringer på mange arenaer og at risikoen for frafall i spillergruppen da er spesielt stor. Dette gjelder både de ivrigste og de mindre ivrige, og jenter som gutter. Denne foreldreveilederen er ment som et hjelpemiddel til å opprettholde Høvik IFs visjon om „flest mulig, lengst mulig“ i nettopp denne overgangen mellom barne- og ungdomsfotball. Selv om klubben overtar det sportslige ansvaret ved sesongstart året man fyller 13 år, så er foreldregruppen helt sentral for å gi de aktive en god opplevelse og ønske om fortsatt deltakelse inn i ungdomsfotballen.

Endringer barna står overfor

Skolen:

Når barna skal over på ungdomsskolen vil dette for de fleste Høvik-spillere bety Ramstad Ungdomsskole. Dette er en stor ungdomsskole som samler elever fra fire-fem barneskoler (Høvik Verk, Høvik, Blommenholm, Løkeberg og Stabekk) og som typisk har 8 klasser/200 elever på hvert trinn. Barna vil eksponeres for et større sosialt miljø der klasse/barneskoletilhørighet blir mindre viktig som sosialt lim. Det er ikke lenger noen sterk logikk for „skolelag“ som man har i barneskolen, snarere er forhåpentligvis fotballarenaen i seg selv en samlende faktor på tvers av klasser og barneskolekrets.

Fotballen:

I fotballen er overgangen fra barnefotball til ungdomsfotball et formelt skifte som innebærer flere endringer for spillerne. Blant annet overføres det sportslige ansvaret fra frivillige foreldretrenere til betalte klubbtrenerne og man får flere spillere per lag (9'er og etterhvert 11'er fotball) og der typisk to klubblag (ikke skolelag) utgjør grunnstrukturen i klubben. Fra et sportslig ståsted vil man i større grad differensiere både trening og kamp basert på ferdigheter og holdninger. Erfaringen tilsier at to serielag på ulike nivåer er beste løsning for å skape et attraktivt tilbud til spillere på ulike ferdighets- og ambisjonsnivåer, typisk et „satselag“ og et „breddelag“. Dersom klubben har for få spillere til å kunne ha to lag bør man ha en diskusjon om eventuelt samarbeid med omkringliggende klubber for å øke spillerstallen.

Rent praktisk medfører overgangen fra 7'er fotball til 9'er/11'er-fotball større baner, og en mer fysisk krevende idrett. Ungdommene må være forberedt på at det kreves mer innsats for

å hevde seg i idretten. Motorisk begynner også barna å bli mer modne. Terping på teknikk og spillerforståelse gjør seg gjeldene i ungdomsårene. Forskjellen mellom de mest ambisiøse og de som hovedsaklig er med for gøy blir større, og nettopp derfor er det viktig for klubben å ha et tilbud til begge kategorier samtidig som man tilstreber å ha en samlende sosial platform, felles treningstid og delvis felles opplegg på tvers av nivå.

Høvik IF Fotball sin sportsplan finner man på følgende link:

https://docs.google.com/document/d/17I6tGprwcLLPJCMtW79o-cGOU7h_NbyIqVImIslbbY/edit

Mellommenneskelige faktorer

Overgangen fra barn til ungdom er selvfølgelig en stor endring i seg selv, både fysisk, psykisk og sosialt. Nye relasjoner skapes og gamle relasjoner endres i møtet med et større miljø. Holdninger til idretten og oppførsel på trening har betydelig større variasjon i ungdomsgruppen enn i barnegruppen. Det er risiko for at det kan dannes undergrupperinger og enkelt-relasjoner mellom ungdommene. Dette kan, hvis man ikke tar tak i problemstillingen, føre til mindre samhold i laget som helhet og kan fort danne grobunn for at flere slutter fordi man faller utenfor „det gode selskap“. Derfor er det helt avgjørende at man tilrettelegger for sosiale areaner og aktiviteter for å viske ut grupperingene. Et fotballag er helt avhengig av at alle sammen trives, motiverer hverandre, utfordrer hverandre og støtter hverandre. Det er nettopp her at foreldrene kan spille en sentral rolle for ungdommene. Klubbtrenerens ansvar er det sportslige herunder planlegging og gjennomføring av trening og seriekamper. Andre voksenpersoner er nødvendig for å skape gode rammer og sosial trygghet utover selve treningsøktene, for eksempel turer, sosiale kvelder, overnattingscuper eller andre tiltak rundt laget.

Anbefalinger for overgang fra barne til ungdomsfotball:

Vi anbefaler at foresatte, selv om klubben overtar treningsansvaret, følger opp laget ved siden av slik som før. Ungdommene trenger oppfølging og tilsyn som i barnefotballen, dog på en litt annen måte. Derfor inneholder denne veilederen noen konkrete tips til hva foreldrene og støtteapparatet rundt ungdommene kan bidra med.

- **Lagsammensetning:** Man forsøker å integrere lagene fra alle representerte skoler det siste året på barneskolen og ikke første året på ungdomsskolen for å unngå altfor mange endringer samtidig, samt at man blir kjent i forkant av ungdomsskolen. Da blir overgangen lettere både på fotballen og skolen. Integrasjon kan bety alt fra full sammenslåing til at man kanskje har en felles trening i uka og enkelte fellesarrangement forøvrig, for eksempel cuper. Erfaringen tilsier at jo mer man gjør felles de siste årene i barnefotballen, jo flere spillere er fortsatt med noen år senere
- **Sosialt I:** Foresatte arrangerer minimum en overnattingscup/ treningssamling i året. Høvik IF har f.eks. lang og god tradisjon for å benytte Sandarcup i Vestfold med felles overnatting på Knattholmen leirskole som en fantastisk sosial arena. Der samles flere Høvik-lag hvert år. For ungdommen er det også gjerne mer interessant hvis det er både jentelag- og guttelag på arrangementet.
- **Sosialt II:** Sesongavslutninger for laget. Gjerne samles for å f.eks spise pizza sammen, og kanskje lage litt „show“ med utdeling av uhøytidlige priser for gjennomført sesong. Anbefales også at man klarer å ta et lagbilde i løpet av sesongen, slik at ungdommen får med seg fine minner videre.

- Sørg for at foreldre-engasjementet fortsetter selv om man ikke lengre har foreldretrenere. Viktig at foreldre, gjerne tidligere trenere eller oppmenn, fortsetter å ta formelt ansvar for laget. Eksempler på gode foreldreroller som bør være overkommelige for alle:
  - *Kommunikasjon:* Noen foresatte er ansvarlige for å opprette en Facebook (eller andre sosiale medier) side som er aktiv og som engasjerer foreldregruppen totalt sett. Dette kan for eksempel være deling av felles info, bilder, praktiske ting, invitasjoner til „eventer“ etc. Viktig at foresatte passer på at alle får bli med.
  - *Transport:* Koordinere transport til bortekamper og eventuelle vintertrening med lengre reisevei slik at ikke noen ungdommer faller utenfor. Ta et felles ansvar for at alle blir med, ikke bare de ivrigste eller de med ivrigste foreldre.
  - *Kampvertsansvarlig:* Ansvarlig sikrer at det er god rullering på rollen som kampvert (egne retningslinjer finnes på Klubbhuset). Typisk handler dette om å skape et godt og hyggelig miljø på banen, for eksempel finne riktig bane, vise gjestene hvor parkering og garderober er, vise hvor kiosken er, etc.
  - *Sosial eller cup-ansvarlig:* Ref beskrivelsene ovenfor
  - *FIKS-ansvarlig:* Den som legger inn resultater i Fotballforbundets egen resultattjeneste. Dette er en påkrevet rolle fra Forbundets side.
- Til slutt vil vi sterkt anbefale at 2-4 foreldre tar et ansvar som „treningsassistenter“. Denne gruppen bør ta et ansvar for at det som oftest er minimum *en* forelder tilstede på lagstreningene. Man kan hjelpe klubbtrenerne med gjennomføring av trening, men aller viktigst er det å være tilstede som en ekstra voksenperson. Man bør hjelpe trenerne med å sikre en konsistent og normal atferd blant alle spillere, og være tydelig med både barn og foreldre på hva som ikke er akseptert. Disse personene vil også kunne gjøre stor nytte som assistent til Klubbtrenerne under gjennomføring av kamper, dvs sikre god flyt og ro på benken samt assistere med bytter, skader, osv. Selv om „Treningsassistenterne“ deltar i det sportslige programmet, har de ikke ansvar eller beslutningsmyndighet for den sportslige gjennomføringen
- Treningsassistenter bør ta initiativ til regelmessige *Trekantmøter* i laget. Det vil si at Klubbtrenerne, Treningsassistenter og Kapteiner (spillerrepresentanter) møtes for å diskutere status på lagmiljøet, og hva som kan forbedres for å styrke miljøet.

Lykke til med ungdomsfotballen!

Med vennlig hilsen,

Leder for Fotballavdelingen
 Sportslig leder
 Fairplay-ansvarlig